KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ – LİSANSÜSTÜ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ ARAP DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
DERS İZLENCESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlencenin Hazırlanma Tarihi
0406044	Arap Dili Ekolleri	Seçmeli	2	yok	05.02.2026

Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Dr.Öğr.Üyesi Muhammet Abazoğlu muhammet.abazoglu@kilis.edu.tr
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Salı (10-12), Perşembe (10-12) ofiste, zemin kat no: 111
Dersin İçeriği ve Amaçları	Amaç: "Bu dersin amacı, öğrencilerin Arap dili çalışmalarının tarihsel gelişimini, ortaya çıkan dil ekollerini ve bu ekollerin yöntem, yaklaşım ve temsilcilerini tanımalarını sağlamaktır. Ders kapsamında öğrencilerin Basra ve Kûfe başta olmak üzere klasik Arap dil ekollerini, bu ekoller arasındaki yöntem farklılıklarını, dil anlayışlarını ve Arap dil ilimlerinin teşekkül sürecine katkılarını kavramaları; dil ekollerinin Arap grameri, sözlükçülük ve dil teorisi üzerindeki etkilerini değerlendirmeleri hedeflenmektedir." İçerik: Arap dili ekolleri dersine giriş, Arap dil ilimlerinin teşekkülü ve erken dönem dil çalışmaları, Basra ekolünün ortaya çıkışı ve tarihî arka planı, Basra ekolünün yöntem ve dil anlayışı, Basra ekolünün önde gelen temsilcileri, Kûfe ekolünün ortaya çıkışı ve tarihî arka planı, Kûfe ekolünün önde gelen temsilcileri, Basra ve Kûfe ekollerinin karşılaştırılması, Bağdat ekolü ve uzlaştırıcı yaklaşım, Endülüs ekolü ve Batı İslâm dünyasında dil çalışmaları, Mısır ekolü ve geç dönem Arap dil çalışmaları, Arap dili ekollerinin nahiv, sarf ve sözlükçülüğe katkıları, Arap dili ekollerinin klasik ve modern dil çalışmalarına etkileri, Genel değerlendirme ve seçilmiş ekol metinlerinin incelenmesi.
Ders Kitabı / Kitapları	(el-Medâris en-Nahviyye) Şevki Dayf.
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Düz Anlatım, Tartışma, Soru sorma ve Beyin Fırtınası

Dersin Öğrenim Çıktıları

1	Arap edebiyatının temel tarihî kaynaklarını ve eserlerini tanıyabilir
2	Klasik Arap edebiyatı metinlerini güvenilir kaynaklardan okuyabilir ve yorumlayabilir
3	Modern akademik çalışmalar ve bibliyografik kaynakları tanıyabilir
4	

Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları

Program Çıktısı (PÇ)

1	PÇ3	Klasik ve Modern Arapça Metinlerini okuyabilme, anlayabilme ve çözümleyerek Türkçeye çevirebilme becerisine sahiptir.
2	PÇ8	Başlangıcından günümüze kadar Arap Dili, Edebiyatı ve Kültürünün temel özelliklerini, geçirdiği dönemleri, ürün,müellif ve etkileri çerçevesinde etkileri çerçevesinde ayrıntılı olarak bilir ve anlatır.
3	PÇ10	İlk doğuşundan günümüze kadar te'lif edilmiş olan Arap Dili ve Edebiyatı literatürünü ve istifade yöntemlerini bilir.

Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Arap edebiyatı çalışmaları için gerekli temel kaynakları tanıtarak öğrencilerin literatür tarama yetkinliğini artırır ve İleri düzey araştırma ve tez çalışmalarına hazırlık sağlar.

Derste İşlenen Konular

1. Hafta	Arap dili ekolleri dersine giriş
2. Hafta	Arap dil ilimlerinin teşekkülü ve erken dönem dil çalışmaları
3. Hafta	Basra ekolünün ortaya çıkışı ve tarihî arka planı
4. Hafta	Basra ekolünün yöntem ve dil anlayışı
5. Hafta	Basra ekolünün önde gelen temsilcileri
6. Hafta	Kûfe ekolünün ortaya çıkışı ve tarihî arka planı
7. Hafta	Kûfe ekolünün yöntem, dil anlayışı ve önde gelen temsilcileri
8. Hafta	Ara Sınav Haftası
9. Hafta	Basra ve Kûfe ekollerinin karşılaştırılması
10. Hafta	Bağdat ekolü ve uzlaştırıcı yaklaşım
11. Hafta	Endülüs ekolü ve Batı İslâm dünyasında dil çalışmaları
12. Hafta	Mısır ekolü ve geç dönem Arap dil çalışmaları
13. Hafta	Arap dili ekollerinin nahiv, sarf ve sözlükçülüğe katkıları
14. Hafta	Arap dili ekollerinin klasik ve modern dil çalışmalarına etkileri
15. Hafta	Genel değerlendirme ve seçilmiş ekol metinlerinin incelenmesi

Dersin Değerlendirilme Kriterleri

Yarıyıl Çalışmaları	**Sayısı**	**Katkı %**
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	-	%
Ödev	-	%
Devam	-	%
Uygulama	-	%
Proje	-	%
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam	**2**	**%100**

Engellilik Politikası

Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere KİYÜ Engelsiz Üniversite Birimi (http://engelsiz.kilis.edu.tr/) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, ... Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ – LİSANSÜSTÜ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ ARAP DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
DERS İZLENCESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlencenin Hazırlanma Tarihi
9339001	Arapça Dilbilgisi Çalışmaları	Seçmeli	6	Yok	10. 09. 2025

Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Doç. Dr. Bekir Mehmetali bekir.mehmetali@kilis.edu.tr
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Çarşamba (10-12.00) Yer: Ofis No: 112
Dersin İçeriği ve Amaçları	Amaç: Öğrenci bu derste herhangi bir dilbilgisi konusunda teorik ve uygulamalı olarak araştırma ve inceleme yapabilme becerisini kazanır. İçerik: Arapça Cümlesi Türleri ve Anlam, Caiz Kaide, el-Takdîr vel-T'vîl, Nazım teorisi, el-Cerrü alel-Civâr, el-Kalb,T'kîd, Ara Sınav Haftası, el-Niyâbetül-Nahviyye Tenzîlül-Akıl bi Menzileti Garil Akıl, el-Temennî, el-Tadmîn, Anlamda Mübâlğa ve Genişlik, Gelceği İfade etmek, Arapça Dilbilgisi yenileme girişmleri
Ders Kitabı / Kitapları	1. Muğni'l-lebîb https://www.noor-book.com/%D9%83%D8%AA%D8%A7%D8%A8-5232-%D9%83%D8%AA%D8%A7%D8%A8-%D9%85%D8%BA%D9%86%D9%8A-%D8%A7%D9%84%D9%84%D8%A8%D9%8A%D8%A8-%D8%AA%D8%AD%D9%82%D9%8A%D9%82-%D9%85%D8%A7%D8%B2%D9%86-%D8%A7%D9%84%D9%85%D8%A8%D8%A7%D8%B1%D9%83-pdf#google_vignette 2. DElâilü'l-i'câz https://belief.univeyes.net/academy/quraan00000/quran03002/quran03129.pdf 3. el-Kâide en-Nahviyye el-Câize ve'l-Ma'nâ, https://www.noor-book.com/%D9%83%D8%AA%D8%A7%D8%A8-%D8%A7%D9%84%D9%82%D8%A7%D8%B9%D8%AF%D9%87-%D8%A7%D9%84%D9%86%D8%AD%D9%88%D9%8A%D9%87-%D8%A7%D9%84%D8%AC%D8%A7%D8%A6%D8%B2%D9%87-%D9%88%D8%A7%D9%84%D9%85%D8%B9%D9%86%D9%8A-pdf 4. Bazı Makaleler.
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Düz Anlatım, Tartışma, Soru sorma ve Beyin Fırtınası

Dersin Öğrenim Çıktıları

1	Arapçayı doğru ve akıcı bir şekilde, sözlü ve yazılı olarak kullanma yeteneği kazanır.
2	Arapçadan Türkçeye, Türkçeden Arapçaya çeviri yapabilecek ölçüde dil bilgisi becerisi ve dil bilincine sahip olur.
3	Arap dili ve edebiyatına ilişkin edindiği bilgi ve becerileri kullanarak sözlü ve yazılı metin üretme yeterliliği kazanır.
4	
5	
6	
7	

Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları

Program Çıktısı (PÇ)

Pç 6	Arap Dili gramerinin sarf ve nahiv kategorilerini, içerdikleri konularla bağlantılı olarak ayrıntılı bir şekilde bilir, uygular ve anlatır.
Pç 13	Arap Dili ve Edebiyatı alanında yapılmış güncel araştırmaları takip edebilecek, meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahiptir.

Dersin Alan Öğretimine Katkısı

Arapça Dilbilgisi Araştırmaları ile ilgili Eski ve güncel bilgileri sağlar

Derste İşlenen Konular

1. Hafta	Arapça Cümlesi Türleri ve Anlam
2. Hafta	Caiz Kaide
3. Hafta	el-Takdîr vel-T'vîl
4. Hafta	Nazım teorisi
5. Hafta	el-Cerrü alel-Civâr
6. Hafta	el-Kalb
7. Hafta	T'kîd
8. Hafta	Ara Sınav Haftası
9. Hafta	el-Niyâbetül-Nahviyye
10. Hafta	Tenzîlül-Akıl bi Menzileti Garil Akıl
11. Hafta	el-Temennî
12. Hafta	el-Tadmîn
13. Hafta	Anlamda Mübâlğa ve Genişlik
14. Hafta	Gelceği İfade etmek
15. Hafta	Arapça Dilbilgisi yenileme girişmleri

Dersin Değerlendirilme Kriterleri

Yarıyıl Çalışmaları	**Sayısı**	**Katkı %**
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	-	%
Ödev	-	%
Devam	-	%
Uygulama	-	%
Proje	-	%
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam	**2**	**%100**

Engellilik Politikası

Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere KİYÜ Engelsiz Üniversite Birimi (http://engelsiz.kilis.edu.tr/) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, ... Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ – LİSANSÜSTÜ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ ARAP DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
DERS İZLENCESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlencenin Hazırlanma Tarihi
9339006	Arap Dilinin Dilbilimsel Evreleri (YL)	Seçmeli	6	yok	05.10.2026

Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Dr.Öğr.Üyesi Muhammet Abazoğlu muhammet.abazoglu@kilis.edu.tr
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Pazartesi (09-11), Salı (10-12) ofiste, zemin kat no: 111
Dersin İçeriği ve Amaçları	Amaç: " Bu dersin amacı, öğrencilerin Arap diline ilişkin dilbilimsel düşüncenin tarihsel gelişimini ve geçirdiği temel evreleri kavramalarını; klasik Arap dil geleneği ile modern dilbilim yaklaşımları arasındaki ilişkiyi değerlendirebilmelerini sağlamaktır. Ders ayrıca öğrencilerin Arap dilini farklı dilbilim kuramları ve yöntemleri çerçevesinde inceleme, karşılaştırma ve yorumlama becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır." İçerik: Ders; Arap dilbilim düşüncesinin doğuşu ve gelişimi, klasik Arap dil çalışmalarının temel özellikleri, modern dilbilimin ortaya çıkışı ve Arap dil çalışmalarına etkisi ile Arap dilinin incelenmesinde kullanılan başlıca dilbilimsel yaklaşım ve yöntemleri kapsamaktadır. Bu çerçevede tarihsel-karşılaştırmalı, yapısalcı ve üretici-dönüşümsel yaklaşımların yanı sıra sesbilim, biçimbilim, sözdizimi, anlambilim, edimbilim, metindilbilim ve söylem analizi gibi çağdaş dilbilim alanlarının Arap dili çalışmalarındaki yeri ele alınmaktadır.
Ders Kitabı / Kitapları	(Söylem ve Yorum) Nasr Hâmid Ebû Zeyd (Günah ve Kefaret) **Abdullah el-Gazzâmî**, (Kültürel Eleştiri Kuramı Üzerine) Abdullah el-Gazzâmî
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Düz Anlatım, Tartışma, Soru sorma ve Beyin Fırtınası
Dersin Öğrenim Çıktıları	1 – Arap dilbilim düşüncesinin tarihsel gelişimini ve temel evrelerini açıklar. 2 – Klasik Arap dil çalışmalarındaki başlıca ekol, yöntem ve yaklaşımları karşılaştırır. 3 – Modern dilbilim kuramlarının Arap dili çalışmalarına yansımalarını analiz eder. 4 – Arap diline ilişkin klasik ve çağdaş dilbilim çalışmalarını bilimsel ve eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir. 5 6 7

Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları

Program Çıktısı (PÇ)

1	PÇ9	Dilin doğuşu, gelişimi, dil aileleri, anlam ve evreleri, söz sanatları gibi genel, teorik, dilbilim konularını bilir ve anlatır.
2	PÇ2	Modern , standart Arapça'yı morfoloji, sentaks, anlambilim, sözlük bilim ve fonetik metotlarıyla anlama, yorumlama ve tahlil becerisine sahip bir şekilde bilgisini araştırma yönünde kullanabilir.
3	PÇ5	Alanıyla ilgili kuramsal ve metodolojik bilgileri ileri düzeyde kavrar ve akademik çalışmalarda etkin biçimde kullanır.
4	PÇ6	Edebî metinleri çağdaş eleştiri kuramları doğrultusunda çözümleyerek özgün bilimsel yorumlar üretir.

Dersin Alan Öğretimine Katkısı

Öğrencilerin Arapçanın dilbilimsel evreleri ve dil yapısı hakkında derinlemesine bilgi edinmelerini sağlar.
Dilbilimsel veri toplama ve analiz yöntemlerini uygulamalı olarak öğretir.
Akademik araştırma ve tez çalışmalarına hazırlık sağlar.

Derste İşlenen Konular

1. Hafta	Arap dili ve dilbilim: temel kavramlar ve çalışma alanı
2. Hafta	Arap dilbilim düşüncesinin doğuşu ve ilk dil çalışmaları
3. Hafta	Klasik Arap dil geleneği: nahiv ve sarf çalışmalarının gelişimi
4. Hafta	Klasik Arap dil geleneği: ses, anlam ve sözlük çalışmaları
5. Hafta	Klasik Arap dil çalışmalarında yöntem ve dilbilimsel düşünce
6. Hafta	Modern dilbilimin doğuşu ve Arap dil çalışmalarına etkisi
7. Hafta	*Ara sınav*
8. Hafta	Tarihsel-karşılaştırmalı dilbilim ve Arap dili
9. Hafta	Yapısalcı dilbilim ve Arap dili çalışmalarına yansımaları
10. Hafta	Üretici-dönüşümsel dilbilgisi ve Arap dili
11. Hafta	İşlevsel ve bağlamsal yaklaşımlar açısından Arap dili
12. Hafta	Edimbilim açısından Arap dili
13. Hafta	Metindilbilim ve söylem analizi açısından Arap dili
14. Hafta	Çağdaş Arap dilbilim çalışmalarının yönelimleri ve genel değerlendirme
15. Hafta	Genel değerlendirme ve öğrenci sunumları

Dersin Değerlendirilme Kriterleri

Yarıyıl Çalışmaları	**Sayısı**	**Katkı %**
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	-	%
Ödev	-	%
Devam	-	%
Uygulama	-	%
Proje	-	%
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam	**2**	**%100**

Engellilik Politikası

Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere KİYÜ Engelsiz Üniversite Birimi (http://engelsiz.kilis.edu.tr/) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, ... Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ – LİSANSÜSTÜ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ ARAP DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
DERS İZLENCESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlencenin Hazırlanma Tarihi
9339009	Belagat Çalışmaları	Seçmeli	6	Yok	26. 01. 2026

Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Doç. Dr. Bekir Mehmetali bekir.mehmetali@kilis.edu.tr
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Çarşamba (10-12.00) Yer: Ofis No: 112
Dersin İçeriği ve Amaçları	Amaç: Öğrenci bu derste herhangi bir Belagat konusunda teorik ve uygulamalı olarak araştırma ve inceleme yapabilme becerisini kazanır. İçerik: Arapça Balagatının gelişmesi, el-T'lîf elbelâgî, T'lîful-Kelâm, el-Kasır vel-Şhtisâs, el-İltifât, el-Kinâye vel-T'rîd, Sıhhatul-Taksîm, el-Hber vel-Taleb, Ebvâb el-Teşbîh vel-Şstiâre vel-Temsîl, el-Serike el-Edebiyye, el-İcâz vel-İtnâb, el-lefiz vel-M'na, el-Muhtere vel- Bedî, Genel Tekrâr.
Ders Kitabı / Kitapları	1. Sirrul-Fesâhe (İbn Sinân el-Hefâcî) 2. el-Umde fi Mehâsin el-Şiir (İbn Reşîk el-Keyrevânî) 3. el-Müfessel fi Ulûmil-Belagatil-Arabiyye (İsâ el-Akûp). 4. İlmul-Beyân (Mahûd Atîk) 5. el-Mekâiis el-Belâgiyye indl-Câhiz (Fevzî îd 6. DElâilü'l-i'câz (el-Cürcânî) 7. Bazı Makaleler.
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Düz Anlatım, Tartışma, Soru sorma ve Beyin Fırtınası

Dersin Öğrenim Çıktıları

1	Arapçayı doğru ve akıcı bir şekilde, sözlü ve yazılı olarak kullanma yeteneği kazanır.
2	Arapçadan Türkçeye, Türkçeden Arapçaya çeviri yapabilecek ölçüde dil bilgisi becerisi ve dil bilincine sahip olur.
3	Arap dili ve edebiyatına ilişkin edindiği bilgi ve becerileri kullanarak sözlü ve yazılı metin üretme yeterliliği kazanır.
4	
5	
6	
7	

Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları

Program Çıktısı (PÇ)

Pç 6	Arap Dili gramerinin sarf ve nahiv kategorilerini, içerdikleri konularla bağlantılı olarak ayrıntılı bir şekilde bilir, uygular ve anlatır.
Pç 13	Arap Dili ve Edebiyatı alanında yapılmış güncel araştırmaları takip edebilecek, meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahiptir.

Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Arapça Dilbilgisi Araştırmaları ile ilgili Eski ve güncel bilgileri sağlar

Derste İşlenen Konular

,,,,,,,,,,

1. Hafta	Arapça Balagatının gelişmesi
2. Hafta	el-T'lîf el-belâgî
3. Hafta	T'lîful-Kelâm
4. Hafta	el-Kasır vel-Şhtisâs
5. Hafta	el-İltifât
6. Hafta	el-Kinâye vel-T'rîd
7. Hafta	Sıhhatul-Taksîm
8. Hafta	Ara Sınav Haftası
9. Hafta	el-Hber vel-Taleb
10. Hafta	Ebvâb el-Teşbîh vel-Şstiâre vel-Temsîl
11. Hafta	el-Serike el-Edebiyye
12. Hafta	El-İcâz vel-İtnâb
13. Hafta	El-lefiz vel-M'na
14. Hafta	El-Muhtere vel- Bedî
15. Hafta	Genel Tekrâr

Dersin Değerlendirilme Kriterleri

Yarıyıl Çalışmaları	**Sayısı**	**Katkı %**
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	-	%
Ödev	-	%
Devam	-	%
Uygulama	-	%
Proje	-	%
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam	**2**	**%100**

Engellilik Politikası

Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere KİYÜ Engelsiz Üniversite Birimi (http://engelsiz.kilis.edu.tr/) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, ... Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ – LİSANSÜSTÜ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ ARAP DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
DERS İZLENCESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlencenin Hazırlanma Tarihi
9339004	Klasik Edebiyat Eleştirisi	Seçmeli	6	yok	10.09.2025

Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Dr. Mohamad Salem Assad salem.assad@kilis.edu.tr
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Pazartesi (10-12.00) Salı (8-10.00) ofiste, zemin kat no: 114
Dersin İçeriği ve Amaçları	Amaç:Eski eleştirel kavramları kavramak: serikalar, tab‘ ve sanat, söz ve anlam, karşılaştırma, eleştiri ve belagat arasındaki ilişkiyi Arap mirasında anlamak, eski eleştiri ekollerinin Arap çevresi ve kültüründen nasıl etkilendiğini fark etmek. İçerik: Eleştirinin kavramı, doğuşu ve işlevi, Cahiliye döneminde eleştirel zevkin başlangıcı. Sadr’ul-İslam, Emevi Abbasi Dönemlerinde Eleştiri, Bu dönemlerde ortaya çıkan önemli eleştirmenler ve eleştiriye katkıları.
Ders Kitabı / Kitapları	1. Araplarda Eleştirel Düşünce – İssa el-Âkub 2. Delâil el-İ‘câz – Abdülkâhir el-Cerjani 3. Edebî Eleştiri – Küdâme bin Cafer
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Anlamlı Öğrenme, Problem Çözme, Araştırma- İnceleme, Beyin Fırtınası, Analiz

Dersin Öğrenim Çıktıları

1	Seçilen eleştirel metinleri fikirsel ve estetik açıdan analiz eder.
2	Eski eleştirel yaklaşımları kavram ve çıkış noktalarına göre karşılaştırır.
3	Eski eleştirel kavramları Arap şiir veya nesir metinlerine uygular.
4	Eski eleştirel yöntemi kullanarak Arap edebiyatını estetik açıdan okur ve anlar.
5	Arap klasik eleştirisiyle ilgili kısa sunumlar veya araştırmalar yapar.
6	
7	

Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları

Program Çıktısı (PÇ)

PÇ 1	Arapça'yı doğru, güzel ve etkin konuşma kurallarına göre sağlıklı bir iletişime ve anlamaya imkan verecek bir biçimde kullanır.
PÇ 8	Başlangıcından günümüze kadar Arap Dili, Edebiyatı ve Kültürünün temel özelliklerini, geçirdiği dönemleri, ürün,müellif ve etkileri çerçevesinde etkileri çerçevesinde ayrıntılı olarak bilir ve anlatır.

Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Klasik Arap Edebiyatı Eleştirisi dersi, Arap Dili ve Edebiyatı öğrencilerinin hem **akademik donanımını** hem de **eleştirel düşünme yeteneğini** geliştirir. Bu ders sayesinde öğrenci, Arap edebiyatının sadece tarihini değil, aynı zamanda onun **estetik, dilsel ve düşünsel temellerini** anlama imkânı bulur.
Derste İşlenen Konular	

1. Hafta	Eski Arap Edebî Eleştirisine Giriş: Eleştirinin kavramı, doğuşu ve işlevi, Cahiliye döneminde eleştirel zevkin başlangıcı. *Amaç:* Öğrenci, edebî eleştirinin anlamını ve işlevini kavrar.
2. Hafta	Cahiliye Dönemi Eleştirisi: Sözlü eleştirinin özellikleri, şiirde kalite ve yetersizlik kavramları, pazarlar (Ukaz, Mecne) *Amaç:* Öğrenci, doğal eleştiriyi ve örneklerini tanımlar.
3. Hafta	İslam'ın Başlangıcı ve Emevi Dönemi Eleştirisi: Kur'an ve Hadis'in edebî zevke etkisi, halifelerin şiire bakışı, Emevi eleştirmen hareketi *Amaç:* Öğrenci, İslam'ın edebî zevki ve eleştiriyi şekillendirmedeki etkisini kavrar.
4. Hafta	Abbasi Döneminde Sistematik Eleştirinin Başlangıcı: Yazılı eleştirinin doğuşu, gelişim faktörleri, ilk eleştirel eğilimler *Amaç:* Öğrenci, Abbasi döneminde eleştirinin neden geliştiğini belirler.
5. Hafta	İbn Selam el-Cumhî ve "Tabaqat Fuhul Şuara": Sıralama ve değerlendirme yöntemi, sınıflama kavramı, şiirsel üstünlük kriterleri *Amaç:* Öğrenci, İbn Selam'ın eleştirel yöntemini ve sınıflama kavramını analiz eder.
6. Hafta	İbn Kuteybe ve "Şiir ve Şairler": Söz ve anlam yaklaşımı, tab' ve sanat, şiir hırsızlıkları *Amaç:* Öğrenci, kendi yöntemini önceki eleştirmenlerle karşılaştırır.
7. Hafta	Küdâme bin Cafer ve "Nedkü'ş-Şi'r": Eleştirel teori geliştirme çabası, şiirin tanımı, anlam ve söz dengesi *Amaç:* Öğrenci, Küdâme'nin eleştirel temel prensiplerini kavrar.
8. Hafta	Ara Sınav Haftası
9. Hafta	El-Âmedi ve "Ebî Temâm ile el-Buhturî Arasında Karşılaştırma": Karşılaştırma kavramı, öğeler, söz ve anlam yaklaşımı *Amaç:* Öğrenci, tab' ve sanat ekollerini karşılaştırır.
10. Hafta	İbn Tıbâtıbâ ve "İyârü'ş-Şi'r": Şiirde kalite öğeleri, taklit ve yaratıcılık, sanatsal zevk *Amaç:* Öğrenci, İbn Tıbâtıbâ'nın şiirde kalite öğelerini analiz eder.
11. Hafta	Abdülkâhir el-Cerjani ve Belagati Eleştiri: Nazm ve anlam teorileri, eleştiri ve belagat ilişkisi, estetik temeller *Amaç:* Öğrenci, nazm teorisini ve eleştiri üzerindeki etkisini açıklar.
12. Hafta	Arap Mirasında Eleştirel Konular: Şiir hırsızlıkları, şiir sütunu, söz ve anlam,

		tab‘ ve sanat *Amaç:* Öğrenci, klasik eleştirel kavramları tartışır.
	13. Hafta	Eski Eleştirmenlerin Yöntemleri ve Karşılaştırması: Zevk temelli yöntem, akılcı yöntem, belagati yöntem *Amaç:* Öğrenci, farklı eleştirel yöntemleri ayırt eder.
	14. Hafta	Eski Eleştirinin Modern Eleştiri ile İlişkisi: Fikir ve eleştiri gelişimi, Batı yöntemlerinden etkilenme, ortak kökler *Amaç:* Öğrenci, eski eleştiri mirası ile modern yöntemleri bağdaştırır.
	15. Hafta	Genel Tekrar ve Değerlendirme: Eleştirel kavram ve konuların tekrarı, sözlü veya analitik sınav *Amaç:* Öğrenci, öğrendiklerini bir eleştirel veya edebî metin analizinde uygular.

Dersin Değerlendirilme Kriterleri

Yarıyıl Çalışmaları	**Sayısı**	**Katkı %**
Ara Sınav	1	%40
Kısa Sınav	-	%
Ödev	-	%
Devam	-	%
Uygulama	-	%
Proje	-	%
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
Toplam	**2**	**%100**

Engellilik Politikası

Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere KİYÜ Engelsiz Üniversite Birimi (http://engelsiz.kilis.edu.tr/) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, ... Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ – LİSANSÜSTÜ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ ARAP DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
DERS İZLENCESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlencenin Hazırlanma Tarihi
9339101	Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Etik	Zorunlu	6	Yok	10.09.2025

Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Doç. Dr. Turgay Gökgöz turgaygokgoz@kilis.edu.tr
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Çarşamba (13.00-15.00) – Ofis (109)
Dersin İçeriği ve Amaçları	Amaç: Dersin amacı öğrenciye bir çalışma ortaya koyarken gerekli olan yöntem ve teknikleri göstermek ve uygulama yapmasını sağlamaktır. İçerik: Bilimsel Araştırma Süreci ile İlgili Kavramlar, Literatür Taraması, Araştırma Önerisi Geliştirme Aşamaları: Problemi Tanımlama, Araştırma Modeli: Tarama Araştırmaları / Deneme Araştırmaları, Araştırma Modeli: Korelasyonel Araştırmalar / Tek Denekli Araştırmalar, Evren Örneklem, Örnekleme Yöntemleri, Veri Toplama Araçları Anket, Gözlem vb., Ölçme Aracı Uyarlama Süreci, Nitel Araştırmalar, Nicel ve Nitel Araştırmalar, Verilerin Analizi, Bilimsel Araştırma Etiği.
Ders Kitabı / Kitapları	Ankara Üniversitesi Açık Ders Malzemeleri.
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Düz Anlatım, Tartışma, Soru sorma.

Dersin Öğrenim Çıktıları

1	Bilimsel araştırmanın temel kavramlarını açıklar.
2	Araştırma sürecinin aşamalarını bilir ve uygular.
3	Nitel ve nicel araştırma yöntemlerini ayırt eder ve uygun olanı seçer.
4	Bilimsel etik kurallarını açıklar ve uygular.
5	Veri toplama araçlarını tanır ve uygun olanı seçer.
6	Toplanan verileri analiz eder ve yorumlar
7	Bilimsel bir rapor veya makale hazırlar.

Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları

Program Çıktısı (PÇ)	
11	Arap Dili ve Edebiyatı öğretimine uygun yöntem, teknik, materyal ve kaynaklar kullanabilir.

Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Bilimsel Düşünme Becerilerinin Gelişimi, Araştırma Yürütme ve Uygulama Becerisi, Eğitimde Etkili Karar Alma, Alanına Katkı Sağlama, Eleştirel ve Analitik Düşünme, Öğrencilere Bilimsel Yaklaşımı Aktarma, Lisansüstü Eğitim İçin Hazırlık.

Derste İşlenen Konular

1. Hafta	Bilimsel Araştırma Süreci ile İlgili Kavramlar
2. Hafta	Bilimsel Araştırma Süreci ile İlgili Kavramlar
3. Hafta	Literatür Taraması
4. Hafta	Araştırma Önerisi Geliştirme Aşamaları: Problemi Tanımlama
5. Hafta	Araştırma Modeli: Tarama Araştırmaları / Deneme Araştırmaları
6. Hafta	Araştırma Modeli: Korelasyonel Araştırmalar / Tek Denekli Araştırmalar.
7. Hafta	Evren Örneklem, Örnekleme Yöntemleri
8. Hafta	Ara Sınavlar
9. Hafta	Evren Örneklem, Örnekleme Yöntemleri
10. Hafta	Veri Toplama Araçları Anket, Gözlem vb.
11. Hafta	Ölçme Aracı Uyarlama Süreci
12. Hafta	Nitel Araştırmalar
13. Hafta	Nicel ve Nitel Araştırmalar
14. Hafta	Verilerin Analizi
15. Hafta	Bilimsel Araştırma Etiği

Dersin Değerlendirilme Kriterleri

Yarıyıl Çalışmaları	**Sayısı**	**Katkı %**
Ara Sınav	1	%30
Kısa Sınav	-	%
Ödev	-	%
Devam	-	%
Uygulama	-	%
Proje	-	%
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%70
Toplam	**2**	**%100**

Engellilik Politikası

Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere KİYÜ Engelsiz Üniversite Birimi (http://engelsiz.kilis.edu.tr/) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ – LİSANSÜSTÜ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ ARAP DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
DERS İZLENCESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlencenin Hazırlanma Tarihi
9339012	Modern Arap Edebiyatı Tarihi	Zorunlu	6	Yok	28.01.2026

Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Doç. Dr. Turgay Gökgöz turgaygokgoz@kilis.edu.tr
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Çarşamba (13.00-15.00) – Ofis (109)
Dersin İçeriği ve Amaçları	Amaç: Dersin amacı öğrencilerin kullanılan medya dilini hem yazılı hem de sesli olmak üzere iyi bir seviyede öğrenmelerini sağlamaktır. İçerik: Mehcer Edebiyatı (Nesir), Mehcer Edebiyatı (Şiir), Modern Arap Şiirine Giriş, Modern Arap Şiiri, Modern Arap Hikâyesi, Modern Arap Romanı, Modern Arap Tiyatrosu ve Mârûn en-Nakkâş, Necîb Mahfûz ve Romancılığı, Cibrân Halîl Cibrân, Temmuzi Şiir ve Temsilcileri, Mensur Şiir – Kasîdetu'n-Nesr, Mağrip Edebiyatına Giriş, Modern Cezayir / Tunus Edebiyatı.
Ders Kitabı / Kitapları	Modern Mısır Romanı (Prof. Dr. Rahmi Er); Mısır'da Kısa Öykü -Dün ve Bugün- (Prof. Dr. Hüseyin Yazıcı), Göç Edebiyatı (Prof. Dr. Hüseyin Yazıcı), Modern Arap Şiirinde Mito-Poetik İsyan (Doç. Dr Zafer Ceylan), Her Şeyin Başladığı Yer Beyrut (Doç. Dr. Turgay Gökgöz).
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Düz Anlatım, Tartışma, Soru sorma ve Beyin Fırtınası.

Dersin Öğrenim Çıktıları

1	Arapçayı doğru ve akıcı bir şekilde, sözlü ve yazılı olarak kullanma yeteneği kazanır.
2	Arapçadan Türkçeye, Türkçeden Arapçaya çeviri yapabilecek ölçüde dil bilgisi becerisi ve dil bilincine sahip olur.
3	Arap dili ve edebiyatına ilişkin edindiği bilgi ve becerileri kullanarak sözlü ve yazılı metin üretme yeterliliği kazanır.

Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları

Program Çıktısı (PÇ)

7	Belirli bir konu üzerinde, duygu ve düşüncelerini anlatım tekniklerine uygun bir şekilde yazılı ve eder.

Dersin Alan Öğretimine Katkısı	**Dilsel Yetkinliğe Katkı, Kültürel ve Sosyolojik Farkındalık, Alan Öğretiminde Materyal Geliştirme Becerisi, Edebi Türler ve Yorumlama Becerileri, Müfredat ve Öğretim Programlarına Katkı, Çeviri Becerileri.**

Derste İşlenen Konular

1. Hafta	Mehcer Edebiyatı (Nesir)
2. Hafta	Mehcer Edebiyatı (Şiir)
3. Hafta	Modern Arap Şiirine Giriş
4. Hafta	Modern Arap Şiiri
5. Hafta	Modern Arap Hikâyesi
6. Hafta	Modern Arap Romanı
7. Hafta	Modern Arap Romanı
8. Hafta	Ara Sınavlar
9. Hafta	Modern Arap Tiyatrosu ve Mârûn en-Nakkâş
10. Hafta	Necîb Mahfûz ve Romancılığı
11. Hafta	Cibrân Halîl Cibrân
12. Hafta	Temmuzi Şiir ve Temsilcileri
13. Hafta	Mensur Şiir – Kasîdetu'n-Nesr
14. Hafta	Mağrip Edebiyatına Giriş
15. Hafta	Modern Cezayir / Tunus Edebiyatı

Dersin Değerlendirilme Kriterleri

Yarıyıl Çalışmaları	**Sayısı**	**Katkı %**
Ara Sınav	1	%30
Kısa Sınav	-	%
Ödev	-	%
Devam	-	%
Uygulama	-	%
Proje	-	%
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%70
Toplam	**2**	**%100**

Engellilik Politikası

Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere KİYÜ Engelsiz Üniversite Birimi (http://engelsiz.kilis.edu.tr/) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.